

ortodoxního islámu je tak při neexistenci chalífátu legitimita všech režimů vládnoucích v muslimských zemích pochybná.

Současně si islám z obdobných důvodů nárokuje prioritu vůči jiným náboženstvím. Přirozený stav je ten, kdy islámu a muslimům náleží vláda ve společnosti a pokud ne, tento stav je nepřirozený a měl by být změněn.

**Moderní představa náboženství
jako privátní, soukromé záležitosti
jednotlivce je pro islám nepřijatelná.**

V rozporu se zažitými předsudky nebylo šíření víry ohněm a mečem v islámské tradici příliš časté. Muslimské výboje měly především dobyvačný a kořistný motiv. Na rozdíl od velmi netolerantní tradice středověkého křesťanství islám toleruje jinověrce (křesťany a židy), postuluje jejich ochranu a samosprávu jejich obcí. Proto také byl středověký islámský svět ve srovnání s křesťanskou Evropou světem tolerance a mírové koexistence různých etnik a náboženství pod ochrannými křídly dominantního islámu.

Arabové v době svých výbojů po Muhammadově smrti chápali naopak islám jako čistě arabské náboženství a bránili konverzí cizinců. Motívem šíření islámu jak na Blízkém východě, tak například v osmanské době na Balkáně byly především materiální důvody, snaha vyhnout se vyššímu zdanění jinověrců, které islám zavádí, a snaha po společenském vzestupu, který přijetí islámu umožňovalo.

Islám je svým vznikem i dlouhou tradicí náboženstvím veřejného života, které z jednotlivého muslima činí součást obce

(umma). Moderní představa náboženství jako privátní, soukromé záležitosti jednotlivce je pro islám nepřijatelná. Proto tak konfliktně naráží na tradici nekonfesijního sekulárního státu na Západě. Pro islám je tato představa nepřijatelná.

Další podstatnou zvláštností islámu, která rovněž souvisí se způsobem jeho vzniku, je chápání času, respektive společenského pokroku. Vzhledem k tomu, že zakladatel islámského náboženství Muhammad je označován za posledního proroka, který lidstvu doručil závěrečné Božské poselství, jsou on, jeho doba a doba jeho bezprostředních následovníků považovány za dokonalé a jejich příklad za vždy hodný následování. Islám proto nesdílí evropskou osvícenskou představu společenského pokroku ležícího v budoucnosti. Dokonalý svět již přeci existoval v době Muhammadově. Tento retrospektivní pohled na svět a postupně zbožštění náboženských autorit nakonec postupem náboženských zjednocení veškerý duchovní pokrok v islámském světě, který se cca od ničivého mongolského vpádu ve 13. století do střetnutí s evropským kolonialismem ve století 19. více méně zmítal ve zkostnatělém opakování a cízelování starých myšlenek, forem a postupů.

Právě šok z konfrontace s moderním Západem je fenoménem, s nímž se muslimská společnost až do současnosti není schopna vyrovnat. Posvátná islámská tradice vyhláší požadavek na dokonalost, převahu a nadvládu islámu jako nejdokonalějšího náboženství, ale životní zkušenost ukazuje, že muslimské země jsou ve všech ohledech zaostalé a neschopné se modernímu Západu vyrovnat, natož se mu otevřeně postavit.

Tento do očí bijící rozpor již po dvě století nedává spát věřícím muslimským vzdělancům. Otázka, kterou si kladou, zní – jak je možné, že společnost, která má nejdokonalější náboženství, podléhá nevěřícím, nad nimiž kdysi dávno v minulosti vítězila. Odpověď hledají opět v minulosti, současný úpadek si vysvětlují opuštěním principů idealizovaného islámu doby Prorokovy, a proto hlásají návrat ke kořenům islámu. Odtud islámský fundamentalismus, odtud snaha o návrat k tradici předků (salafija, arab. *salaf* = předek) a nakonec agresivní reakce vůči modernímu světu a Západu.

Je to duchovní vývoj v mnohém podobný křesťanské reformaci v 16. století, připomíná kořeny protestantismu, ovšem v islámském prostředí tento myšlenkový posun nevede k osvobození jednotlivce a vytvoření předpokladů pro nastartování společenského pokroku moderní doby. Naopak, stal se nástrojem radikální negace současnosti a bezperspektivní ničivé agrese vůči ostatnímu světu i muslimům samotným.

Uvedená specifika ukazují, že věřící muslimové a jejich komunity představují v evropském prostředí problematický, velmi obtížně integrovatelný element, který specifika této víry a z ní plynoucí tradice často vedou k odmítavému či nepřátelskému vztahu vůči moderní západní společnosti. Že mezi řadou vzdělaných nebo sekulárně orientovaných muslimů existují jiné tendence a snahy, je nepochybně pravdou, ale v rámci islámských ghett, izolujících se komunit a na půdě této víry je lze jen velmi obtížně naplnit.

Publikováno na internetovém serveru
Echo24.cz dne 19. listopadu 2015.

NOVINKA

**STRUČNÝ MANUÁL
K POCHOPENÍ
SOUČASNÉ MIGRAČNÍ KRIZE**

Václav Klaus, Jiří Weigl
s kresbami Jiřího Slívy

OLYMPIA

Evropský kontinent, potažmo celá západní civilizace je v současné době konfrontována s krizí nevídaného rozsahu. Vše nasvědčuje tomu, že migrační katastrofa, která se na starý kontinent valí ze zemí rozvráceného Blízkého východu a severní Afriky, bude v příštích měsících a letech dramaticky nabývat na síle. Oproti všem vážným varováním zůstávají evropské elity vůči tomuto problému zcela netečné a pokračují ve svém – běžným občanům nijak neprosplávajícím – summitování, které paradoxně posouvá jednotlivé evropské země blíže a blíže vážnému dramatu s nedozírnými a hlavně nevratnými důsledky.

Čím byla tato migrační krize způsobena? Potřebuje vůbec Evropa migranty z jiných světů a proč je jejich zvaní k nám hluboce amorální? Proč se vrcholným byrokratům z EU tato krize vlastně hodí? A co by se mělo stát, aby nedošlo na nejhorší?

Odpovědi na tyto a další otázky naleznete v nové knize **Václava Klause a Jiřího Weigla „Stěhování národů s.r.o.“** s podtitulem **„Stručný manuál k pochopení současné migrační krize“** (2015). Tuto mimořádnou publikaci, která vychází ve zcela mimořádnou dobu, vydává nakladatelství **Olympia** a svými kresbami ji doplnil známý český kreslíř Jiří Slíva.

90 stran, 199 Kč.

objednávky na: www.iolympia.cz